

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Enhet 1

DOM
2016-05-26
Meddelad i
Luleå

Mål nr
750-16

SÖKANDE

Egerup Produktion AB, 556674-3810
Norraviksvägen 120
974 51 Luleå

MOTPART

Norrbottens läns landsting
971 89 Luleå

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2016 -05- 3 0	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Egerup Produktions AB:s ansökan om överprövning och beslutar att upphandlingen ”2015 Filmtjänster”, dnr. 1982-15, inte får avslutas förrän rättelse gjorts genom en ny utvärdering.

Dok.Id 76182

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax
0920-22 04 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Norrbottens läns landsting (landstinget) har, genom förenklat förfarande, genomfört en upphandling avseende ramavtal för filmtjänster (dnr. 1982-15). Av de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget framgår att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt kommer att antas.

Enligt tilldelningsbeslut den 29 mars 2016 blev Compodium International AB (Compodium) rangordnat som nr 1 och Egerup Produktion AB blev rangordnat som nr 2.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad Egerup Produktion AB framför

Egerup Produktion AB (Egerup) yrkar att upphandlingen helt omarbetas eller att bedömningen av arbetsgrupperna görs om med en oberoende jury samt framför följande.

Egerup framför att de har drabbats väldigt hårt av att en av referenserna glömt att lämna sitt svar. Dessutom är det en landstingsanställd som glömt att svara. Det kunde ha gått ut en påminnelse till referensen alternativt till Egerup för att möjliggöra kontakt med referensen för att ifrågasätta varför svar inte inlämnats från denne till landstinget.

Arbetsprov – ”Landstingsfullmäktige”

Enligt landstinget ska det vara svårt att höra föreläsaren. Detta stämmer inte utan föreläsaren hörs mycket tydligt. Prispåslaget om 25 000 kronor hade mycket väl kunnat vara 15 000 kronor istället och då hade Egerup vunnit upphandlingen. Det är oklart vad som krävs för att man ska undvika prispåslag och det är inte möjligt att byta ut den befintliga ljudanläggningen.

Egerup har skickat in arbetsprover som landstinget efterfrågat (Morgonrock och Landstingsfullmäktige). I dessa produktioner kan man omöjligen hindra att det går folk framför kameran. Bilden ska heller inte vara centrerad. Det går att se en viss förskjutning till vänster, men det är inte något man stör sig på.

Detta har dessutom inte med redigering utan med bildkvalitet att göra. För bildkvaliteten görs prispåslag med samma motivering som för redigeringen fast med en annan poängsats. Det kan ifrågasättas hur pristillägg kan göras för samma sak avseende såväl redigering som bildkvalitet. Egerup kan vidkännas visst tillägg, men inte 25 000 kronor som avgör hela upphandlingen till deras nackdel.

Arbetsprov – ”Morgonrock”

Ljudet är bra och det är obegripligt hur landstinget inte kan höra vad som sägs. Bakgrundsljud förekommer vid alla föreläsningar och i detta fall är det inte ens störande. Pristillägget på 15 000 kronor avgjorde hela upphandlingen.

När det gäller användandet av ”Picture in picture” kan detta ge ett otroligt förvirrande intryck. Man ser sällan detta i en nyhetssändning av en anledning. Bara för att funktionen finns är den inte lämplig att använda vid alla dokumentationer. Oftast är texten på powerpointbilderna vid Morgonrock så liten att detta vore förkastligt. Att ge högsta möjliga prispåslag för detta är okunnigt eftersom olika omständigheter kräver olika lösningar.

När Egerup fick beskedet att de trots ett mycket lägre pris, 110 000 kronor, hade förlorat upphandlingen blev man mycket bedrövade. Dessutom ifrågasattes priset under upphandlingsförfarandet. När konkurrenten, Compodium,

sedan fick 0 kronor i pristillägg medan Egerup fått en mängd tillägg på nästan alla kvalitetskriterier väcktes funderingar.

Egerup tror att en landstingsanställd som tidigare har framfört kritik och ifrågasättanden har suttit med i utvärderingsgruppen. Kritiken och ifrågasättandena vidarebefordrades till uppdragsgivaren. Nu har denne landstingsanställda möjlighet att ge igen genom att sitta med i bedömningsgruppen.

Egerups arbetsprover var på intet sätt dåliga och vid en jämförelse med konkurrenten Compodium kan detta inte vara avgörande då Egerups pris var mycket lägre. Det är i sammanhanget konstigt att Egerup blev passerade med en så liten marginal som 8 300 kronor.

Vad landstinget framför

Landstinget motsätter sig bifall till ansökan och framför följande.

De som har utfört utvärderingen är de sakkunniga medarbetarna Åsa Snällfot och Charlotte Högnelid och upphandlaren är Susanne Lantto.

Egerup har synpunkter på landstingets hantering avseende referenser. Som framgår av förfrågningsunderlaget ansvarar anbudsgivaren för att angivna kontaktpersoner svarar inom angiven tid. Om så inte sker stadgas att fullt påslag ska utgå. Landstinget har alltså utvärderat Egerups anbud i enlighet med angiven utvärderingsmodell. Påslaget om 50 000 kronor är korrekt och att agera annorlunda hade stridit mot likabehandlingsprincipen.

Egerup har ifrågasatt landstingets utvärdering av deras anbud samt att Compodiums anbud inte har erhållit något påslag gällande sina arbetsprover. Landstinget vill förtydliga att anbudsgivarna inte var skyldiga att skicka in arbetsprover för de uppdrag som utvärderades under priskriteriet (Mor-

gonrock och Fullmäktige). Detta framgår av 4.7 Arbetsprover i de Administrativa föreskrifterna.

För Egerups arbetsprov nr 1 – ”Landstingsfullmäktige” har utvärderingen skett enligt följande.

Ljudbearbetning: Omdömet blev ”ej tillfredsställande”, vilket renderar i ett påslag om 25 000 kronor. Anledningen till poängen (5) är att det förelåg bakgrundsljud samt att det var svårt att höra föreläsaren.

Redigering: Omdömet blev ”tillfredsställande”, vilket innebar ett påslag om 15 000 kronor. Anledningen till poängen (3) är att det var flertalet människor som gick framför kameran samt att namnskyltar för den som talar saknas vid flera tillfällen. Dessutom visas halva vice ordföranden i bild, vilket distraherar och stjälar fokus.

Bildkvalitet: Omdömet blev ”ej tillfredsställande”, vilket renderade i ett påslag om 25 000 kronor. Bakgrunden till poängen (5) var att flertalet människor gick framför kameran, vilket leder till tappat fokus och brist på sammanhang.

För Egerups arbetsprov nr 2 – ”Morgonrock” har utvärderingen skett enligt följande.

Ljudbearbetning: Omdömet blev ”tillfredsställande”, vilket renderar i ett påslag om 15 000 kronor. Anledningen till poängen (3) är att det förelåg bakgrundsljud samt att det var svårt att höra föreläsaren.

Redigering: Omdömet blev ”ej tillfredsställande”, vilket innebar ett påslag om 25 000 kronor. Anledningen till poängen (5) är att det inte var bild på

föreläsaren parallellt med dennes presentationsmaterial. Detta gör det svårt för tittaren att få sammanhang i föreläsningen.

Bildkvalitet: Omdömet blev mycket bra och gav inte något prispåslag.

Det finns stor möjlighet för den upphandlande myndigheten att utforma sin utvärderingsmodell och dess kriterier. Det är även den upphandlande myndighetens uppgift att utvärdera anbud. Det finns även utrymme för subjektiva bedömningar och det är den upphandlande myndighetens uppgift att göra dessa.

Landstinget har agerat helt enligt ovan och utvärderat anbud utifrån angiven utvärderingsmodell och bestrider att utvärderingen brister på något sätt. När det gäller utvärderingen av Compodiums arbetsprover har utvärderingen skett i enlighet med utvärderingsmodellen och gällande rätt. Att inte tilldela dem avtalet trots att deras priser är högre än Egerups hade stridit mot LOU och dess underliggande principer.

Landstinget har ställt en fråga till Egerup angående deras priser, vilket är tillåtet och vanligt inom offentliga upphandlingar. Eftersom det gavs en tillfredsställande förklaring till de lämnade priserna utvärderades Egerups anbud och denna fråga är inte relevant inom ramen för den aktuella processen.

Det är sökanden som ska styrka att överträdelse har skett och när det gäller påstående som det krävs särskild sakkunskap för att bedöma är det sökandens ansvar att presentera sakkunnigbevisning eller på annat sätt styrka sina påståenden. En upphandlande myndighet måste få visst utrymme för bedömning och ingripande kan bara ske om de tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som angivits i förfrågningsunderlaget.

Landstinget vill göra gällande att Egerup inte har styrkt att landstinget vid utvärderingen missbedömt något anbud eller på annat sätt tagit ovidkommande hänsyn.

Då det saknas överträdelser av LOU i samband med utvärderingen kan inte heller Egerup anses lida eller riskera att lida skada. Det saknas därför skäl för ingripande enligt 16 kap. LOU.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Egerup har framfört att en viss landstingsanställd möjligen har suttit med i utvärderingen och att detta i så fall har varit till men för bolaget. Landstinget har preciserat vilka tre personer som suttit med i utvärderingsgruppen och ingen av dessa är den person Egerup namngivit. Förvaltningsrätten finner därför inte någon anledning att gå närmare in i denna fråga.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska domstolen enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller rättas.

För att förvaltningsrätten ska fatta beslut om åtgärd enligt LOU krävs således dels att fel förekommit i upphandlingen, dels att felet varit till men för den sökande.

Av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i RÅ 2009 ref. 69 framgår att som huvudprincip i mål om offentlig upphandling bör krävas att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter denne grundar sin talan på. Förvaltningsrätten är således bunden av de omständigheter sökanden har lagt till grund för sin talan.

Referenser

Egerup har invändningar mot det pristillägg som de fått vidkännas för att en referent inte har svarat inom angiven tid. Av de administrativa föreskrifterna framgår följande angående referensernas kontaktpersoner.

”OBS! En förutsättning för att undvika prispåslag är att kontaktpersonerna är nåbara och godkänner att efterfrågade uppgifter lämnas. Anbudsgivaren ansvarar för att kontaktpersonerna är tillfrågade, har möjlighet att avge ett referensutlåtande på svenska och har godkänt att uppdraget återopas. Beställaren beräknar att kontakta referensernas kontaktpersoner via email under vecka 9 och /eller 10. Svar på frågorna ska returneras till Upphandlingsenheten inom 14 dagar räknat från att beställaren skickade ut frågorna. Om beställaren inte kan nå lämnade kontaktpersoner och inga svarsformulär bli ifyllda samt returnerade till upphandlaren kommer anbudet att erhålla max poäng per referens.”

Det är i målet ostridigt att en av Egerups uppgivna kontaktpersoner inte har svarat inom angiven tid. Enligt förfrågningsunderlaget ska då fullt prispåslag läggas på Egerups anbud såvitt avser den referensen.

Vad som framförts om att kontaktpersonen inte har fått någon påminnelse och att Egerup inte fått kännedom om att kontaktpersonen inte svarat saknar betydelse.

Landstinget har, i enlighet med förfrågningsunderlaget, gjort ett maximalt prispåslag på Egerups anbud såvitt avser en referens. Detta är inte en felaktighet i upphandlingen och kan därför inte leda till någon form av ingripande.

Utvärdering av arbetsprover

Vinnande anbudspris är ca 380 833 kronor och Egerups anbudspris är 389 000 kronor. Skillnaden är således endast ca 8 167 kronor.

Egerup har som arbetsprover inlämnat filmer från de uppdrag som utvärderats under priskriteriet. I enlighet med vad landstinget framfört finns det dock inte något *krav* i förfrågningsunderlaget om att arbetsproverna måste vara från just dessa uppdrag. Vad Egerup har framfört om de särskilda svårigheterna kring filmande av landstingsfullmäktige samt av Morgonrock saknar därför betydelse vid bedömning av om landstingets utvärdering skett i enlighet med LOU och dess principer.

Av de administrativa föreskrifterna framgår följande angående kvalitetskriteriet "Arbetsprover". Viktningen är 60 procent och motsvarar ett maximalt prispåslag om 150 000 kronor. De underkriterier som bedöms är:

Ljudbearbetning

Mycket bra – Tydlig föreläsare och inget bakgrundsbrus hörs (0 poäng).

Tillfredsställande – Föreläsaren hörs tydligt trots bakomliggande ljud (3 poäng).

Ej tillfredsställande – Svårt att höra föreläsaren och tas upp brus och skrapningar (5 poäng).

Redigering

Mycket bra – Lätt för tittaren att följa sammanhang i filmen (0 poäng).

Tillfredsställande – Möjligt att få ett sammanhang men ej lätt att följa föreläsarens material (3 poäng).

Ej tillfredsställande – Svårt att få sammanhang i filmen (5 poäng).

Bildkvalitet

Mycket bra – Det är god upplösning och ljussättning som ger en ren bild (0 poäng).

Tillfredsställande – Det är god upplösning men felaktig ljussättning som visar skuggor och föreläsaren är ej i fokus (3 poäng).

Ej tillfredsställande – Dålig ljussättning, inget sammanhang och går ej att uppfatta händelser i filmen (5 poäng).

Inledningsvis kan konstateras att de utvärderingskriterier som valts är sådana att en person utan sakkunskap i huvudsak kan bedöma om utvärderingen är gjord på ett korrekt sätt.

Film från landstingsfullmäktige

När det gäller ljudbearbetningen har landstinget bedömt denna vara ”ej tillfredsställande”, vilket medfört poängen 5 och ett prispåslag om 25 000 kronor. Förvaltningsrätten har tagit del av filmsekvensen och konstaterar att det hörs bakomliggande ljud, men att det trots detta inte är några svårigheter att höra föreläsaren.

Trots den frihet upphandlande myndighet har vid utvärderingen anser förvaltningsrätten därför att ett prispåslag om 25 000 kronor inte har skett i enlighet med förfrågningsunderlagets formuleringar av detta utvärderingskriterium.

När det sedan gäller redigeringen har landstinget bedömt denna vara ”tillfredsställande” och tilldelat poängen 3 vilket motsvarar ett prispåslag om 15 000 kronor. I filmsekvensen är det ett flertal personer som går framför kameran, tidvis saknas det namnskyltar för den som syns i bild och vice ordföranden syns delvis och stör fokus. Denna bedömning följer utvärderingskriteriet och förvaltningsrätten ser inte att det har begåtts något upphandlingsrättsligt fel vid bedömningen.

Däremot anser förvaltningsrätten att landstinget avseende bildkvaliteten inte har följt de utvärderingskriterier som följer av förfrågningsunderlaget. Detta eftersom utvärderingskriterierna tar sikte på upplösningen, ljussättningen och sammanhanget i filmen.

Landstinget har här bedömt att bildkvaliteten är ”ej tillfredsställande”, vilket givit poängen 5 och prispåslaget 25 000 kronor. Motiveringen för denna poängsättning är – likväl som avseende redigeringen – att det går människor framför kameran.

Enligt förvaltningsrätten är detta inte något som ryms inom de av landstinget formulerade kriterierna för bildkvaliteten och Egerup har dessutom redan fått vidkännas påslag för människor framför kameran vid utvärdering av redigeringen.

Film från Morgonrock

När det gäller ljudbearbetningen har landstinget bedömt denna vara ”tillfredsställande”, vilket medfört poängen 3 och ett prispåslag om 15 000 kronor. Förvaltningsrätten har tagit del av filmsekvensen och konstaterar att föreläsaren hörs bra och det är inte heller något bakgrundsbrus att tala om.

Även här anser förvaltningsrätten att prispåslaget inte har skett i enlighet med förfrågningsunderlagets formuleringar av detta utvärderingskriterium. Detta också med beaktande av den frihet upphandlande myndighet har vid utvärderingen.

När det sedan gäller redigeringen har landstinget bedömt denna vara ”ej tillfredsställande” och tilldelat poängen 5 vilket motsvarar ett prispåslag om 25 000 kronor. Landstinget motiverar detta med att det inte var bild på föreläsaren parallellt med dennes presentationsmaterial.

Med beaktande av att det rör en bedömning – där upphandlande myndighet har stort utrymme för sina värderingar – kan förvaltningsrätten inte se att det i denna del har begåtts något upphandlingsrättsligt fel.

Sammanfattande bedömning

Förvaltningsrätten har, enligt ovan, konstaterat ett flertal upphandlingsrättsliga fel vid utvärderingen av Egerups anbud. Därutöver kan förvaltningsrätten även konstatera att det i Compodiums arbetsprov från länsstyrelsen också passerar en person framför kameran samt att det initialt i filmen och även i slutet av filmen är dåligt ljus på föreläsaren.

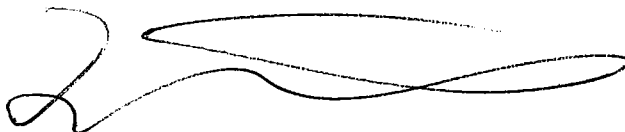
Detta ger en sammantagen bild av att utvärderingen inte har skett i enlighet med förfrågningsunderlaget på sådant objektivt sätt som måste krävas för att inte bryta mot LOU och dess principer. Landstinget har istället påtagligt avvikit från de kriterier som angivits i förfrågningsunderlaget.

De felaktigheter som begåtts vid utvärderingen är sådana att Egerup har lidit skada av dem och det finns således grund för ingripande enligt LOU.

Eftersom felen inte är begångna i det konkurrensuppsökande skedet är det tillräckligt att landstinget företar en rättelse genom en ny utvärdering av anbudet. Ansökan om överprövning ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C LOU (se bilaga 1).

Jonas Hägerlind

Linda Olofsson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.